

کریار
 بو حوشو ینیک
 به ۳ مانک یک
 به شش مانک دو
 به سالیك چوار روپیه دهدا
 اعلان یا ایشیک خویی
 له بره دواییدا ده نوسریت
 بو دو دیر ۳ آنه ده سینریت

پیشکوتن

حفتة جار يك درده چیت

حوشتیک
 بو پیشکوتن

ده نوسری

یکی به آنه یکه

(سال ۱ ژماره ۲۷) - (روز پینچشمه ۱۴ صفر ۱۳۳۹ ۲۸ اکتوبر ۱۹۲۰) -

روشت کوردان

پاشماویه

(القاضی میرزا) بو امه که شاه طهماسبی برای لی
 خوش بییت سرخاب یکی کرد به تکاکار که ولاتی
 شیروانیش وک پدشو بو بسپریت و لاقه کرده وی نکا
 سرخاب یک امه به سریری شاهی بجان . شاه امه به
 شتیکی کوره و خوش ژمارد . شاه نعمت الله فهستانی
 لکل هنی له کوره وامرای قزلباشیه ی نارد به شوین
 القاضی میرزادا لسر فرموده ی شاه چون القاضی میرزا
 یان هیئایه بر سریری شاهی دست بیچی فرماندرا که
 بدستیریت و نیررا بو قلائی (قهقهه) لپاش سالیك لسر
 فرموده ی شاه له قلاکه وه هاویشتیان و کشتیان . له
 جیاتی ام خدمته چا که شاه طهماسب سالی به قد هزار
 توان له خزینه وه براتی بو سرخاب یک دانا . هتا زندو
 بو او برانه ی به توای ووده کرت . عمر دریزی دست
 کوت . لکل شاه طهماسب ریکای راستی و پاکی
 بسر برد . ۶۷ سال حکومتی کرد له دواییدا جیکای
 بونی برده نه بونی یانزه کوره لاوی بیچی هیشت :

۱ حسن ۲ اسکندر ۳ سلطانعل ۴ یعقوب ۵ بهرام
 ۶ بساط ۷ ذوالفقار ۸ اسامش ۹ شمسوار ۱۰ سارو
 ۱۱ قاسم .

محمد یک کوری مامون یک . لپاش نه مانی باوی
 دانیشه سر حکومتی سروچک و قره داغ و وشار بازیر
 و و آلان و دمهران که بشی خوی بو . بو داوای حکومتی
 که له باوکه وه دهاته سری چوه آستانه سلطان سلیمان
 خان . به یاریه دانی و سمن پاشای صدر اعظم عثمان پاشای
 مبر میرانی بغداد لکل امیرانی کوردستان بو کرتنی ولاتی
 اردلان مأموریان کردن او امیرانه . بو امره هاتنه سر
 او ولاته پیراوه . دستیان کرد به املا و اولا کرتنی
 قلائی ضلم که له همو قلاکانی تری او ولاته قایم تر بو .
 بو استوری و خو پاراستن تیدا وک «حصاری کیوان»
 بو . ام محاصره یه دو سال دربره ی کرد . بهری کوت
 محمد یک به تفنک لیدان چو . انجاله لایینی شاه
 طهماسبه وه به هاواری اوانه که ام لاو اولایان کیرا بو .
 عسکر که هیشت . عثمان پاشا وازی هیئایه روی کرده لای
 شهره زول له وی به اجلی خوی چو . لو وخته دا خو قایم
 کره کان قلائی ضلمیان چول کرد . دنکی را کردنیان
 دایه وه له سالی ۹۶۹ بو خو هاویشته لای محمد پاشا
 وختیان یه تالان ژمارد و خویان هاویشته قلا که وه .
 قلا وناحیه کانی ترپشن تدبیر و بیری چاک کیرا .
 لوروزه وه ولاتی شهره زول کونه سسرولات و دست
 کوتوی عثمانی .

اصل عربی است

تورکی هنر است

فارسی شکر است

کردی کوز حراست

من زور خرم ده کرد چاوم به برتری ام دروید بکوتایه
حیف که نماوه . هوالی که دست من کوتوه امه له
وختی محمد علی میرزا کوری فتاح علی شاه له - لیلیانی
بیراوه .

وا چاکه بین تماشا بکین - هچکسی که کورد نه بی
ناتوانی فیری ام زمانی کوردیه بیت وتی بکات چیه .
ایرانی له زمانی خویان زور به فزین و کوردی به هیچ
نازانن . بلام نابی امنده فیزیان بی . چونکه زمانه کی
خویان تیکله له عربی و ترکی و فارسی هچ وختی
پیاویکی ایرانی یکی اسمر قسه یک کورت . ده چیت له
عربی ده دزی له باخلی خویدا هیچی نماوه یا بوکن بوه
وله بیری چوه . کوا بو بیلن تماشا بکین بزاین زمانی
کوردی له چیه :

له ایرانی کوندا دو زمان بو . که او دو زمانه له پیش
زمانه کانی تر بیراوه اوانه یش یکیکان زمانی بو که
له کویستانی روز آوای ایران قسه پی ده کرا . اوی تریان
اوه بو له کن اصفهان و شیراز و فارسی کرمان
و یزد ده بیرا .

هریم رنگه دو طائفه پش بو . اوی به زمانی
« کویستانی » قسه ده کرد « مادی » یان پی دهوت .
او (مادی) یانه بون که ولاتی (آسوری) و ایرانیان
دا کیر کرد . له (یکانیان) .

اوانه یش به زمانی که له ناو ایران قسه یان ده کرد ایرانیه کان
بون . کلم دو زمانه بیچی ماوه . له زمانی ایرانی کون که
(فرس قدیم) یان پی ده لین . له کن کرمنشاه و شیراز ...
به نومسینی میخی لیسر لته (برد) ماوه ته وه . له زمانی

کویستان که زمانی (مادی) بی . دیسان ماوه . له کتیبی
پیغمبر زردشت که ناو ده برا به (آوسته) (قانون) .
زردشت خوشی (مادی) بو . له کن سا بلاغوه له دایک
بوه . زیاتر له اورمی و اشمنی و سولدوز و کویستانی
کوردستانی ایستا دنیای راوارد . چونکه مادیه کان
سر ایرانی کونن کتیبه که ی خویان لیکل خویاندا برد .
ایرانیه کانیس بون به زردشتی بلام زمانی (مادی) یان
ورنه کورت . هتا وختی که اسکندر رومی هاته ناو
او (مادی) یانه که له ایران بون کوزرا و رایان کرد و
کرانه وه کویستانی خویان ایرانیه کان کورته زیر باری روم .
چن وختیک لپاش مردنی اسکندر له لای بلو جستانه وه
یکی لسر کرده کان که ناوی (زونفون) بو لیکل ده هزار
کس و بستنی بکریته وه روم له ریکای شپراز . به بهان .
شوشتر . دزقول . منده لی . کفوری . کرکوک .
ارپله وه هات .

وختی که یشته اولای اربیل دی که همو دنیا کبو
کرتویتی . ده بی له ناو کیودا بکویت و بکیریت . له ناو
طائفه کویستانی که له تاریخچی خویدا ده لیت « چون
کوتینه ناو کیوه وه و توشی طائفه ی کردوک و کوردی
مادی بوین زور تالیان له دست کیشان ده یان وت ایوه
دزمنی امهن که مادیان . زمانی امانه زمانی کتیبی زردشتی
بو « ایستا » کردوک « کورده و « کوردی مادی » یش
کرماجی یا کرمانجیه .

کوا بو در کورت که کورد له (مادی) به کانه زمانی
کوردیش زمانی مادی و کتیبی له (آوسته زردشتیه)
دیسان همومان ده زانین که طائفه کانی کورد هتا امر و
له کویستانی خویان هن زمانیشیان هر وایه .

ایستا با تماشا بکین بزاین چی لیسر
فارس هاتوه .

وختی اسکندر رومی ایرانی دا کیر کرد زمانی رومی

بو به زمانی رسمی . چن وختیک فارسی له ناودا نه ما .
 لپاش رومیه کان بو به وختی (اوشکی) که طائفه په بون
 له لای خراسان لم وخته دا زمانی ایرانی تازه بوه وه به ناوی
 زمانی (پهلوی) لپاش ارشکی بو به وختی (ساسانیه کان)
 که کورانی بابک شهرزین . زمانی او انیش پهلوی بو .
 هر واهتا اسلام بون . که عرب به کان به توای ایرانیان
 کرت و هتا چن صد سال دیسان فارسی کوم بو
 له زیر عرب پیدا . پاش اوه له وختی خلیفه کانی بنی عباس
 دیسان فارسی ماقول بو . هتا امر و فارسی زمانیکی بن
 دار نیه . تیکله له تورکی و عربی . لوساوه که جنکیز و
 تیمور و هلاکو کورته بر زمانیان .

بلام کوردی وک خوی ماوه یکیکه له پاکترین زمانی
 ام ناوه هیچ پیو نیست نیه به فارسی لاقهی او زمانه پیش
 ناکات . له فارسی کونتر و پاکتره . ده بی کورده کان به
 زمانی خویانه وه فیزدار بن یا له جیاتی اوه پربکه نه وه
 که هتا فارسی تیابی باش ناییت .

سرپرسی کا کس

جنرال سرپرسی کا کس روز پانزه ام مانکه که یشته
 بغداد دستی کرد به (حکومتی عام عراق) .

نطق سرپرسی کا کس

له کوره کوره بغداد کوملیک هاتن بو چاوپنی کوتنی
 (حاکم عام) لپاش امه که بنبره اتیان کرد .
 سرپرسی کا کس وتی : دولت انکلیس منی ناردوه
 بو حکومت عراق که لکل اهالی عراق مشورت بکم
 بو امه که حکومت عرب بو عرب به کان له زیر حکمی
 حکومت انکلیس ربک بنج من بو ام ایشه هاتوم . بلام
 هتا دو زمان و مفسادن به توای نه کونین دباره
 هیچ شتیک ناکریت لبر اوه دوای خوتانه به

دست خوتانه وه یه .

ما

عثمانی داوای قرض ده کن

دوات عثمانی له دولت انکلیس وفرنسه چوار میلیون
 و نیو ایره قرضی و بستوه بوامه که خریک بیت او عاصیانه
 که له اناطولین یک جاری بیان بریته وه .
 دولت عثمانی دیسان تکای له دولت انکلیس کردوه
 یاریهی بدا و پاپوری بحری بنیریت .

ما

طاعون

وک زانراوه امسال رنکه له بغداد طاعون رو بدا . ام
 نخوشیه له مشکه کوره کانه وه یه . چونکه او مشکه کورانه
 « کرم - مقروب » هاکره . لبر اوه له بغداد همو کس
 ده بی هتا ده توانی او مشکه کورانه بکوژیت .
 کوردستانی ایمه الحمد لله ام شته پیدسانه ی نیه
 انشاالله شتیک نابی .

ما

صد سال لمو پیش

پاش ماوه یه

۱۹ جولای

له دوله دریر بزوتین ربکا به ناو جنکلیکی زور خوشا
 ده روات . تا ایستا هیچ ولاتی واخوشم نه دیوه مندیک
 رویشتبون توشی (فتح الله اغای ایشک اغاسی محمود
 پاشا) بو یین . له سینه وه ده هاته وه لپاش او پیاویک له
 لای خالد بک که کوره ام ناوه بو . هات به پیرمانه وه
 لیکلی چن تفنکچیک ام پیاوه هیچ تورکی نه ده زمانی بلام
 روزیک لوه بر کویا چن قسه یکی تورکی له بر فیر بو بو .
 بی امه که مانایان بزانی . برسیارم لی کرد (ربکامان چن
 ماوه بو وتی . ناپیری چو بو سلیمانی) ام جوابه وک
 کللی که به قفلیک نه کات وا بو . لپاش زور

سره و زور بینه وه . کیوی کاژاو کوبه پشته سرمان .
 پیره مه کدرون دیار بو . له خواره وه ریکا ده بی به دو .
 به دسته راستدا ده چیت بو بستان که دو سعات دوره
 یکیکیان ده چیت بو احمد کلوان . له خوار شاخه وه
 کورانی خالد بک لکل دو صد سوار و چاوش و تیل
 هاتنه پدشه وه . یکی به پیره وه چونی رسمی نه دیی ناتوانی
 بزانی چه هرا و هوریا یک ده بی . له قسه و باس کردن
 و تیل لی دان و خوش هاتی و هیتر... هیتر خو اسپه کان
 چونکه خز له بیکانه ناکن و لکل اسپه اوان دژمنایتی
 ده نوین به دنکیکی زور ناخوش . بشکو هنیکیان کونته
 شر کردن .

ماویتی

بوزانین

پیشکوتن خوی و کوملی لوساوه که حزبه زور کونتن
 و پیشکوتنی زمانی کوردی خومان ده کات . واهیه که
 نویسنی کوردی بکریت و بانکی اوانه ده کات که
 خزله نویسن ده کن .
 ۱ - به ۳ دنک پاره ی داناوه بو کرینی ام نویسنینه
 کوردیه بو (۱) پنجاروپیه بو (۲) ۳۵ روپیه بو (۳)
 بیست و پنج روپیه .
 ۲ - هتا روز ۱۰ نومبر ۹۲۰ ام نویسنینه
 ورده کیریت .

۳ - روز یانزه تماشا ده کریت .
 ۴ - روز هژده له پیشکوتندا بلا و ده کریته وه
 و پاره که ده دریت .
 ۵ - او کسه کروده بانه وه که نویسنه کی رون
 و دیار بی فارسی و تورکی و عربی کتر تیایی و تامدار بی
 نویسنه که یشی وک سیاسی ، فلسفه و آمو جکاری نبی
 باسی زرعات یا سفرنامه و حکایت و سرگذشتی شر
 وشتی وایی باشه . اگر شعر بو کلمه فارسی نبی وک
 امه ی روی « خلیکراو - معشوقه » ده کن به
 « ماه تابان » اگرچه و زلف « مشک آلود » ایو به
 « لعل و یاقوت » چاوبه چاو « غزال - آهو... »
 اگر کنایه بی باویش کوردی بی .

آکادار بن

نمره - ۶۲

له ژیره وه او طه یک و ایوانیک و حوشه یک و حوضیک
 لای چپ و پشتی خانوی رستم بک لای راستی
 خانوی عثمان لله که امر و خانوی صالح طه یه برمی
 ریکا خانویک که ۳ بش دو بشی عائد برجه
 سامه یه بوتسویه مارهی زنه کی فروشتنی قرار دراوه لبر
 امه او خانوه خرایه مزاته وه و مده ۳۰ روز له
 مزاتا دی هچکس ده یویه صدی ده بار مته له کل
 خویدا بهینی و بینه دائرة اجرا .

۲۴ اوگوست ۱۹۲۰ مأمور اجراء
 ابراهیم

(ژماره نفوسی ناحیه و قضاکانی سلیمانی وک ژیره وه یه)

ناوی جیکای	پیاو	ژن	بج	کور	هموی	چن خانوه	چن دی یه
سرچنار	۱۱۵۹	۱۱۱۸	۴۴۶	۴۴۳	۳۱۶۶	۸۰۸	۴۸
تانبجرو	۹۵۷	۱۰۰۲	۴۷۲	۶۰۹	۳۰۴۰	۸۷۴	۶۰
قره طاغ	۱۱۷۹	۱۱۸۴	۴۵۰	۵۷۰	۲۳۸۳	۹۴۲	۴۵
سوزداش	۱۲۶۸	۱۰۸۷	۴۸۳	۷۲۶	۳۵۶۴	۰	۴۷
سروچک	۸۰۲	۸۴۷	۳۸۹	۴۹۶	۲۵۳۴	۶۷۱	۳۱

ماویتی

۱۴۶۸۷

- ۶۶ -

له چاپخانه حکومت له سلیمانی چاپکرا